

заходів через перелік відповідних процедур. Так, наприклад, організаційно-технічні засоби охорони земель сільськогосподарського призначення включають: а) знімання, використання і збереження родючого шару ґрунту при проведенні робіт, пов'язаних із порушенням земель; б) рекультивуацію порушених земель; в) тимчасову консервацію деградованих сільськогосподарських угідь; г) раціональну організацію території [2].

Окремий напрям досліджень вчених-правників складають правовідносини у сфері охорони земель від впливу антропогенної діяльності людини та природних факторів, які проводили такі науковці як Мураховська О.О., Оверковська Т.К. Так, зокрема, на думку Оверковської Т.К. правову охорону земель від забруднення та псування доцільно розглядати як комплекс правовідносин, при реалізації яких на основі правових норм та реалізації науково-обґрунтованих заходів економічного, екологічного, організаційного, земельно-правового, еколого-правового, науково-технічного, технологічного та іншого характеру гарантується та забезпечується запобігання та усунення негативних наслідків забруднення земель виробничими та побутовими відходами, стічними водами, токсичними, хімічними та радіоактивними речовинами [3]. Звичайно, виникає необхідність в правовій охороні земель різних категорій.

Отже, землі, які знаходяться під охороною держави потребують законодавчого закріплення. Але, слід констатувати, що ефективність правової охорони земель в Україні набагато нижча ніж у європейських країнах. Для покращення екологічного становища в Україні необхідно використати досвід європейських країн, створити програму, що міститиме стандарти, котрі будуть регулювати діяльність щодо забезпечення охорони земель як власників так і землекористувачів, та органів виконавчої влади.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3-4. – Ст. 27.
3. Про охорону земель : Закон України від 19 червня 2003 року Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №39. – Ст. 349.

Масловський Б.М.

студент,

Науковий керівник: Аганіна А.О.

кандидат юридичних наук, асистент,

Запорізький національний університет

ПРЕДМЕТ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

У сучасній науці екологічного права України, важливо визначити предмет вивчення екологічного права.

Даним питанням займалися такі вчені як Андрейцева В.І., Панкратов І.Ф., Шемшученка Ю.Є., Бринчук М.М., Попов В.К., Анісімова Г.В., Шульга М.В., Гетьман А.П., Разметаєв С.В.

З приводу предмета екологічного права висловлюються різні думки.

Так, на думку Андрейцева В.І. вважав, що «предмет екологічного права це три групи суспільних відносин»: природоресурсні (земельні, лісові, з приводу об'єктів рослинного світу, з приводу об'єктів тваринного світу, водні, гірничі, з приводу атмосферного повітря); природоохоронні (з приводу охорони навколишнього природного середовища) та антропоохоронні, або відносини із забезпечення екологічної безпеки [1, с. 15-16].

Як вважають В.К. Попов та Г.В. Анісімова, предметом екологічного права є «відносини, які складаються між суб'єктами з приводу приналежності, використання, забезпечення екологічної безпеки, відтворення природних об'єктів та охорони навколишнього природного середовища з метою задоволення екологічних та інших інтересів» [2, с. 5].

Предметом екологічного права є відносини, які складаються між суб'єктами з приводу приналежності, використання, забезпечення екологічної безпеки, відтворення природних об'єктів та охорони навколишнього природного середовища з метою задоволення екологічних та інших інтересів.

Предметом кожної галузі права є певні суспільні органічно взаємопов'язані відносини, яким властива специфіка, що суттєво відрізняє їх від інших суспільних відносин. Суспільні відносини, які виникають у сфері взаємодії людини з навколишнім природним середовищем і врегульовані нормами екологічного права – екологічні правовідносини.

Предмет екологічного права розглядають у вузькому і широкому розумінні.

Цей предмет єдиний у силу єдності та нерозривності зв'язку всіх об'єктів навколишнього природного середовища, а також загальних принципів природокористування. Одночасно він багатогранний, що має вияв у підвидовій різноманітності цих відносин, обумовленій різними видами природних об'єктів, з приводу яких існують суспільні відносини.

На думку Ю.С. Шемшученка, під предметом українського екологічного права розуміють «специфічні для нього відносини в галузі взаємодії суспільства з навколишнім природним середовищем» [3, с. 13].

Можна зробити висновок, що предмет екологічного права є нормативно врегульовані суспільні екологічні відносини, щодо охорони навколишнього природного середовища і раціонального використання природоохоронних ресурсів.

Безумовно, всі юристи екологи визнають предметом екологічного права екологічні відносини, але неоднозначно розглядають їх зміст. Предметом екологічного права вважають екологічні правовідносини, тобто правовідносини з приводу використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки громадян і держави, що складаються на основі різноманітності форм і соціального характеру природокористування, державного регулювання якості навколишнього природного середовища і екологічних прав і свобод громадян.

Україна проводить екологічну політику, спрямовану на забезпечення екологічної безпеки, збереження безпечного для існування живої й неживої природи навколишнього середовища, що є важливим у сучасних умовах при значному антропогенному навантаженні.

Тези охоплюють важливі питання щодо основних інститутів екологічного права. Вони стисло дають можливість ознайомитись з екологічним правом, зокрема його предметом, а також інформацією щодо здійснення в Україні екологічної політики.

Зміст та направлення тез відповідає завданням та вимогам навчальних програм з курсу «Екологічне право». Інформація викладена стисло в тезовій формі. Структура та зміст забезпечують належну теоретичну базу й методичну зручність для самостійної підготовки студентів вищих навчальних закладів.

Список використаних джерел:

1. Андрейцев В.І. Екологічне право: Курс лекцій: Навч. посібник для юрид. фак. вузів. – К.: Вентурі, 1996. – С. 15-16.
2. Екологічне право України: Підручник для студ. вищ. навч. закладів / А.П. Гетьман, М.В. Шульга, В.К. Попов та ін.; за ред. А.П. Гетьмана та М.В. Шульги. – Х.: Право, 2005. – С. 5.
3. Екологічне право України. Академічний курс: Підручник / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2005. – С. 13.

Невмивака Н.С.

студентка,

Науковий керівник: Аганіна А.О.

кандидат юридичних наук, асистент,

Запорізький національний університет

ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

В сучасному світі науки екологічного права, постає завдання не тільки зберегти навколишнє природне середовище на підставі раціонального використання природних багатств сьогодні, але й попередити негативні наслідки впливу людини у майбутньому. З метою запобігання порушенням земельного законодавства та раціонального використання, відтворення та підвищення родючості ґрунтів, збереження екологічних функцій ґрунтового покриву та охорони довкілля надаємо роз'яснення землевласникам, землекористувачам та зацікавленим особам про відповідальність за порушення земельного законодавства про охорону земель.

Питанням відповідальності за порушення земельного законодавства займались вчені, юристи такі, як: А.П. Гетьман, М.В. Шульга, В.І. Андрейцева, Л.А. Стоцька, В.І. Книш, В.А. Нечитайленко, С.М. Кравченко, Г.А. Хміль, Ю.С. Шемшученко, М.В. Шульга та інші науковці.

Шульга М. В. у своїх працях зазначає, що відповідальність за порушення земельного законодавства – важлива складова правового забезпечення раціонального використання та охорони земель. Вона здійснюється у межах правовідносин між суб'єктом, який порушив приписи земельно-правової норми, з одного боку, і державою в особі її органів – з другого. Юридична відповідальність спрямована на стимулювання додержання земельно-